

[Hanne Thanning Jacobsen]

af NATO-alliancen, og jeg synes, det er et slag i ansigtet på de kræfter i USSR, som arbejder hårdt for forandringer.

I langt de fleste NATO-lande er de militære behov sat til debat og nyvurdering. Lad mig blot nævne USA, hvor administrationen har foreslået nedskæringer på 2-3 pct. frem til 1995, men hvor det endelige resultat af budgetkompromiset blev, at forsvaret skal spare 1.000 mia. kr. over den næste 5-års-periode.

Bortset fra Frankrig har også andre store NATO-lande sat sig nye mål. Som bekendt har det nye Tyskland forpligtet sig til en omtrent 40 pct.s mandskabsreduktion i det samlede Tysklands styrker frem til 1994. Den britiske regering har foreslået en 18 pct.s reduktion frem til 1995. Og i Italien er forsvarsbudgettet fastfrosset indtil år 2000. Af de mindre NATO-lande har Belgien foreslået en styrkereduktion på 15 pct. over 5 år. Og fra Holland forlyder det, som allerede nævnt her i dag, at man har besluttet den største reduktion i militærudgifterne i de vestlige lande.

Men i Danmark ser det overhovedet ikke ud til, at de omvæltninger, der er sket i vores del af verden, har smittet af på den militære planlægning. På trods af denne nye virkelighed vil der inden for det nugældende forsvarsforlig, indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet og Kristeligt Folkeparti, være en realvækst i forsvarsudgifterne på omkring 400 mio. kr. og uforandret regulering med, hvad vi kalder verdens bedste pristalsregulering, idet forsvarsudgifterne ifølge finansloven for 1989 var på 14 mia. kr., medens det reelle tal er op imod 18 mia. kr.

Derfor kan jeg ærlig talt ikke være imponeret over, at der i forbindelse med de forhandlinger, der føres i øjeblikket, er blevet talt om at spare 300 mio. kr. på forsvarsbudgettet. Der er al mulig grund til, at man i de politiske overvejelser, der skal foregå om forsvarets fremtidige formål og opgaver, tager seriøst fat på at vurdere baggrunden for den internationale udvikling siden indgåelsen af det sidste forsvarsforlig, og siden man skrev beretning i Forsvarskommissionen.

Jeg glæder mig også overordentligt over, at der ved den idékonference under overskriften »Fra Militær til Miljø«, som SF afholdt for et par uger siden, var konstruktive bidrag fra forsvarets personel. Det var der ved denne lejlighed, og det har der for øvrigt været, hver gang

forsvarsforlig har været til forhandling. Så har personellet påpeget de mange muligheder, der er for en bedre ressourceudnyttelse af de nuværende budgetrammer.

I de sidste fem år har verdenssamfundet brugt godt og vel 900 mia. USD om året til militære formål. Det er mere end 15 mia. kr. om dagen, en sum, der er ganske ufattelig. Når man sammenligner dette tal med Brundtlandrapporten om miljø og udvikling og ser, at en handlingsplan for de tropiske skove eller en gennemførelse af FN's handlingsplan imod ørkendannelse koster 1,3 mia. USD om året i 5 år, så viser denne sammenligning, synes jeg, at midlerne til at skabe en bæredygtig udvikling, dvs. imødekomme umiddelbare behov uden at gå på kompromis med de fremtidige generationers muligheder for at sikre deres behov, faktisk er til stede.

Selvfølgelig står det mig helt klart, at denne proces ikke kan laves ved en enkel snuptagsløsning. En bæredygtig global udvikling kræver omfattende ændringer, især ændringer, hvor den industrialiserede del af verden må indstille sig på omfattende produktions- og forbrugsomlægninger. Det er derfor af allerstørste vigtighed og oplagt at overføre overflødige midler fra militæret til miljøet.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gå i dybden med de aldeles nødvendige omlægninger på energiforbrugssiden, på de konkrete handlinger, der her og nu er nødvendige for at nedskære den globale udledning af drivhusgasser m.v. Den meget lange liste over de omfattende fælles miljøproblemer, som truer verden i form af drivhuseffekt, ozonlag, syreregn, de stadig stigende næringssaltkoncentrationer i havet, rydning af regnskov – de er hver især lammende kendsgerninger; de har været og de vil fortsat blive sat til debat her i folketings salen. Men det er oplagt, at i en tid med et sådant problemsæt, og hvor afspændingen er sat på dagsordenen, er det nødvendigt, at vi i Danmark prioriterer ressourcerne på en anden måde.

Vi ser det som et led i den fortsatte afspændingsproces mellem Øst og Vest, at langt flere ressourcer bliver sat ind i bekæmpelse af den fælles fjende, som miljøødelæggelserne er. De grænseoverskridende miljøproblemer skrider efter en indsats både herhjemme og ikke mindst i Øst- og Centraleuropa, hvor miljøproblemerne mange steder er så alvorlige, at menneskers sundhed og livskvalitet er alvorligt truet.